

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2023
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση και δίπλα του τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.
- α.** Στην απλούστερη μορφή του το οικονομικό κύκλωμα περιλαμβάνει τις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων, νοικοκυριών και εργατικών σωματείων.
 - β.** Η απόλυτη τιμή της ελαστικότητας ζήτησης τόξου είναι ανάμεσα στις τιμές της ελαστικότητας ζήτησης των δύο άκρων του τόξου.
 - γ.** Ο αριθμός των επιχειρήσεων σε μια αγορά προϊόντος, ως προσδιοριστικός παράγοντας, αφορά αποκλειστικά στην αγοραία καμπύλη προσφοράς.
 - δ.** Όσο μεγαλύτερη είναι η διαφορά μεταξύ της κατώτατης τιμής (P_K) και της τιμής ισορροπίας (P_0), τόσο μικρότερη είναι η πλεονάζουσα προσφορά (ή πλεόνασμα) του προϊόντος στην αγορά.
 - ε.** Οι φόροι δαπάνης, που λέγονται και έμμεσοι φόροι, επιβαρύνουν άμεσα τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις. **Μονάδες 15**

Για τις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της κάθε πρότασης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A2.** Στη βραχυχρόνια περίοδο, καθώς αυξάνεται η παραγωγή ενός προϊόντος, η συμβολή του μέσου σταθερού κόστους στη διαμόρφωση του μέσου συνολικού κόστους
- α.** αυξάνεται.
 - β.** παραμένει σταθερή.
 - γ.** μειώνεται.
 - δ.** είναι μηδενική. **Μονάδες 5**
- A3.** Η καμπύλη ζήτησης ενός αγαθού είναι ευθεία γραμμή και τέμνει τον άξονα των τιμών στο σημείο A και τον άξονα των ποσοτήτων στο σημείο B. Η απόλυτη τιμή της ελαστικότητας στο σημείο B
- α.** είναι $|E_D| = 1$.
 - β.** είναι $|E_D| = 0$.
 - γ.** είναι $0 < |E_D| < 1$.
 - δ.** τείνει στο άπειρο. **Μονάδες 5**

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

- B1.** **α.** Να αναπτύξετε την έννοια του κρατικού προϋπολογισμού. (μονάδες 7)
- β.** Ποια πορεία ακολουθείται από τη σύνταξη του κρατικού προϋπολογισμού μέχρι την υλοποίησή του; (μονάδες 3)

γ. Ποιες μορφές μπορεί να πάρει ο κρατικός προϋπολογισμός; (μονάδες 6)

δ. Από ποιους παράγοντες εξαρτάται η κατάσταση του κρατικού προϋπολογισμού; (μονάδες 2) Να εξηγήσετε ποια μορφή προϋπολογισμού επιλέγεται στην περίπτωση της ύφεσης και αυξημένης ανεργίας (μονάδες 4) και ποια στην περίπτωση μεγάλης απασχόλησης και αυξανόμενων τιμών. (μονάδες 3)

Μονάδες 25

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα στοιχεία μιας υποθετικής οικονομίας για τα έτη 2000, 2001 και 2002, στην οποία παράγεται μόνο ένα αγαθό.

	Έτος 2000	Έτος 2001	Έτος 2002
Τιμή (σε ευρώ)	20		32
Ποσότητα (σε μονάδες)	5.000		
Α.Ε.Π.* σε τρέχουσες τιμές (σε ευρώ)		132.000	
Δείκτης τιμών (%)	100		
Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε ευρώ)	100.000		120.000
Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π. (σε ευρώ)	1.000		
Πληθυσμός (αριθμός ατόμων)		110	120

*Α.Ε.Π.: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Γ1. Να συμπληρώσετε τα κενά του πίνακα, παρουσιάζοντας τους σχετικούς υπολογισμούς, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ρυθμός πληθωρισμού από το έτος 2000 στο έτος 2001 είναι 20%. **Μονάδες 11**

Γ2. Μεταξύ των ετών 2000 και 2001, ποιο μέρος της μεταβολής του Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές οφείλεται στη μεταβολή της παραγόμενης ποσότητας (μονάδα 1) και ποιο μέρος της μεταβολής του Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές οφείλεται στη μεταβολή της τιμής; (μονάδες 3) **Μονάδες 4**

Γ3. Να υπολογίσετε την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Α.Ε.Π. από το έτος 2001 στο έτος 2002, σε σταθερές τιμές του έτους 2002. (Στην απάντησή σας να κρατήσετε το ακέραιο μέρος της μεταβολής). **Μονάδες 4**

Γ4. Με βάση τα δεδομένα του πίνακα, τι διαπιστώνετε σχετικά με το βιοτικό επίπεδο της χώρας διαχρονικά; **Μονάδες 2**

Γ5. Αν στο έτος 2002, η εκροή εισοδήματος προς το εξωτερικό ισούται με 6.000 ευρώ, ενώ η εισροή εισοδήματος από το εξωτερικό είναι 30% μεγαλύτερη σε σχέση με την εκροή εισοδήματος προς το εξωτερικό, να υπολογίσετε το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν του έτους 2002 σε τρέχουσες τιμές. **Μονάδες 4**

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Οι συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς στην αγορά ενός προϊόντος είναι γραμμικές. Το σημείο ισορροπίας της αγοράς είναι $P_1 = 10$ χρηματικές μονάδες (χ.μ.) και $Q_1 = 120$ μονάδες προϊόντος (μ.π.). Μία μεταβολή της τεχνολογίας παραγωγής του προϊόντος μετατοπίζει παράλληλα την καμπύλη προσφοράς και το νέο σημείο ισορροπίας διαμορφώνεται σε $P_2 = 20$ χ.μ. και $Q_2 = 80$ μ.π.

Το κράτος θεωρεί τη νέα τιμή ισορροπίας υψηλή για τις χαμηλότερες εισοδηματικές τάξεις και για αυτό επιβάλλει ανώτατη τιμή $P_A = 15$ χ.μ. Σε αυτήν την τιμή δημιουργείται έλλειμμα ίσο με 60 μ.π.

- Δ1.** Να προσδιορίσετε τις γραμμικές συναρτήσεις ζήτησης (Q_D) (μονάδες 4) και προσφοράς (Q_{S1}) (μονάδες 2), καθώς και τη νέα γραμμική συνάρτηση προσφοράς (Q_{S2}). (μονάδες 6)

Μονάδες 12

- Δ2.** Ποια είναι η μεταβολή που επήλθε στην τεχνολογία παραγωγής του προϊόντος; (μονάδα 1) Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (μονάδες 2)

Μονάδες 3

- Δ3.** Να υπολογίσετε το μέγιστο πιθανό «καπέλο» στην τιμή του προϊόντος, στην περίπτωση που το σύνολο της προσφερόμενης ποσότητας διατίθεται στη μέγιστη τιμή της «μαύρης αγοράς».

Μονάδες 5

- Δ4.** Να απεικονίσετε σε κοινό διάγραμμα την καμπύλη ζήτησης, τις καμπύλες προσφοράς, το έλλειμμα και το «καπέλο».

Μονάδες 5